

Specialeansøgning til Sundhedsstyrelsens specialeplan

Speciale: Intern medicin: hæmatologi

Region/privat udbyder: Region Midtjylland

Dato: 13. januar 2016

Der henvises til Sundhedsstyrelsens publikation ”Specialeplanlægning – begreber, principper og krav”, som er tilgængelig på Sundhedsstyrelsens hjemmeside for yderligere oplysninger.

1 Indholdsfortegnelse

1	Indholdsfortegnelse	2
2	Generelle overvejelser i forhold til specialet	3
2.1	Indledende overordnet redegørelse for implementeringen af specialevejledningen hos ansøger	3
2.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet	3
2.3	Beskrivelse af sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer og sygehusmatrikler	4
2.4	Beskrivelse af sammenhængen til andre specialer	5
2.5	Implementering	6
2.6	Udvikling og fremtidsplaner	7
3	Specialets hovedfunktionsniveau	8
3.1	Overordnet beskrivelse af den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet	8
3.2	Overordnet beskrivelse af opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet	8
3.3	Andre oplysninger vedr. hovedfunktioner i specialet	8
4	Specialets regionsfunktionsniveau	10
4.1	Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt	10
4.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet	10
4.3	Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af regionsfunktioner i specialet	11
4.4	Formaliseret samarbejde	12
4.5	Udefunktioner	13
4.6	Andre oplysninger vedr. regionsfunktioner i specialet	14
5	Specialets højtspecialiserede niveau	15
5.1	Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt	15
5.2	Beskrivelse af den planlagte organisering af højtspecialiserede funktioner i specialet	15
5.3	Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af højtspecialiserede funktioner i specialet	16
5.4	Formaliseret samarbejde	16
5.5	Udefunktioner	16
5.6	Andre oplysninger vedr. højtspecialiserede funktioner i specialet	17

2 Generelle overvejelser i forhold til specialet

2.1 Indledende overordnet redegørelse for implementeringen af specialevejledningen hos ansøger

Vejledning:

Der efterspørges en kort redegørelse for, hvordan specialevejledningen, på tværs af hovedfunktionsniveau, regions- og højtspecialiseret niveau, er implementeret i regionen/på det private sygehus, herunder eventuelle udfordringer (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt til varetagelse af specialfunktioner i specialet)

Besvarelse:

I Region Midtjylland er det organiseret sådan, at de *højtspecialiserede funktioner* som udgangspunkt varetages på Aarhus Universitetshospital.

Regionsfunktioner varetages som udgangspunkt alle på Aarhus Universitetshospital og er herudover fordelt ud på de øvrige hospitaler i regionen ud fra forskellige hensyn (se punkt 4.2).

Som udgangspunkt varetages alle *hovedfunktioner* ved alle hospitalsenheder.

Der er i Region Midtjylland 2 matrikler med hæmatologisk funktion:

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Regionshospitalet Holstebro

Aarhus Universitetshospital, Aarhus har en særskilt hæmatologisk specialafdeling. Afdelingen varetager de mest immunsvækkede hæmatologiske patienter og de mest komplekse behandlingsforløb..

På Regionshospitalet Holstebro er det hæmatologiske afsnit en del af den medicinske afdeling. Der findes derudover udefunktion ved Regionshospitalet Viborg og Regionshospitalet Horsens betjent af Aarhus Universitetshospital, Aarhus.

Regionshospitalet Silkeborg varetager udredning, kontrol og i et vist omfang ukompliceret behandling af kroniske hæmatologiske sygdomme i tæt samarbejde med Aarhus Universitetshospital.

De højtspecialiserede funktioner inden for specialet varetages udelukkende på Aarhus Universitetshospital, Aarhus.

Alle regionsfunktioner inden for intern medicin: hæmatologi varetages på Aarhus Universitetshospital, Aarhus. Herudover varetager Regionshospitalet Holstebro fire regionsfunktioner i et formaliseret samarbejde med Aarhus Universitetshospital, Aarhus.

De tildelte regionsfunktioner og højtspecialiserede funktioner inden for intern medicin: hæmatologi er implementeret i overensstemmelse med den gældende specialevejledning.

2.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af akutområdet i forhold til specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af, hvordan organiseringen af akutområdet overordnet opfylder anbefalinger og krav i denne specialevejledning

Besvarelse:

Region Midtjylland har fem akuthospitaler som oplistet nedenfor.

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Regionshospitalet Herning
- Regionshospitalet Horsens
- Regionshospitalet Randers
- Regionshospitalet Viborg

Regionshospitalet Silkeborg modtager akutte, visiterede intern medicinske patienter kl. 8-17 på hverdage. Endvidere modtager Regionshospitalet Silkeborg – som led i et forskningsprojekt - døgnet rundt kendte, kroniske patienter med akut forværring af deres kroniske sygdom.

For mere uddybende beskrivelse af organiseringen af akutområdet i Region Midtjylland henvises til overliggernet.

Intern medicin: hæmatologi indgår som speciale ikke i planerne for akutafdelingerne.

Akutte hæmatologiske patienter modtages på Aarhus Universitetshospital i akutafdelingen, dog således at hæmatologiske patienter med eksplicite og alvorlige hæmatologiske problemstillinger, herunder febril neutropeni, blødnings- eller koagulationsforstyrrelser samt patienter med komplikationer til stamcelletransplantation modtages direkte i Hæmatologisk Afdeling på Aarhus Universitetshospital, Aarhus, hvor hæmatologisk for- og bagvagtsfunktion haves.

De akutte hæmatologiske patienter modtages i Hospitalsenheden Vest direkte i den hæmatologiske afdeling, hvor der døgnet rundt forefindes relevant ekspertise

2.3 Beskrivelse af sammenhængen i specialet på tværs af funktionsniveauer og sygehusmatrikler

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af, hvordan patientforløb organiseres på tværs af funktionsniveauer, herunder organiseringen af behandling på tværs af sygehusmatrikler i regionen.

Besvarelse:

Hospitalerne i Region Midtjylland har generelt et tæt og velfungerende samarbejde om patientforløb, der går på tværs af funktionsniveauer og/eller patientforløb, hvor behandlingen går på tværs af sygehusmatrikler i regionen. I tilfælde, hvor den videre del af et patientforløb skal foregå på et højere specialiseringsniveau, end det enkelte hospital selv varetager, henvises patienten til et hospital, der varetager funktionen på det rette specialiseringsniveau.

Samarbejdet på tværs af hospitalerne i Region Midtjylland understøttes af blandt andet fælles visitationsretningslinjer samt eventuelt konferencer (fx video- eller MDT-konferencer) til afklaring af patienter med kompliceret sygdomsbillede og beslutning om viderehenvisning af patienter til højere specialiseringsniveau.

Der er således en samarbejdskultur, hvor de aftaler, der er indgået typisk om store eller komplicerede sygdomsgrupper, lægger grunden til løbende samarbejde og dialog om øvrige patientgrupper.

Der er et veletableret samarbejde mellem de hæmatologiske afdelinger på Aarhus Universitetshospital, Aarhus og Regionshospitalet Holstebro baseret på flere årtiers samarbejds traditioner samt formaliserede samarbejdsformer. Der foreligger således samarbejdsaftaler vedrørende varetagelse af visse regionsfunktioner, samarbejdsaftaler mellem de to kliniske forskningsenheder, der begge er tilknyttet Institut for Klinisk Medicin og lærestolsprofessoratet i hæmatologi ved Aarhus Universitet samt fælles varetagelse af uddannelsen af speciallæger i intern medicin: hæmatologi, herunder fælles Regional Uddannelsesudvalg, fælles ansættelsesudvalg og fælles målbeskrivelser.

Opgavefordelingen mellem de hæmatologiske afdelinger bliver i øvrigt regelmæssigt drøftet i Det Hæmatologiske Specialeråd, Region Midtjylland.

Der er endvidere et veletableret samarbejde mellem hæmatologisk afdeling på Aarhus Universitetshospital, Aarhus og Regionshospitalet Silkeborg om ukomplicerede, kroniske hæmatologiske lidelser.

2.4 Beskrivelse af sammenhængen til andre specialer

Vejledning:

Der efterspørges beskrivelse af, hvordan samarbejdet med andre relevante specialer er sikret/sikres fremadrettet med særligt fokus på specialer på forskellige matrikler

Besvarelse:

Spialet for intern medicin: hæmatologi har et tæt samarbejde med følgende specialer:

- Klinisk onkologi
- Radiologi
- Patologi
- Klinisk mikrobiologi
- Klinisk immunologi
- Nuklearmedicin

Derudover er der relationer til andre afdelinger og funktioner, bl.a. anæstesi og kirurgi.

Aarhus Universitetshospital, Aarhus har desuden samarbejde med Aarhus Universitetshospital, Skejby, der varetager behandling af børn og patienter med hæmofili (Center for Hæmofili).

Det nærmeste lægefaglige speciale og samarbejdspartner for hæmatologien er onkologien. Der har igennem årtier været et tæt samarbejde imellem onkologien og hæmatologisk afdeling på Aarhus Universitetshospital-matriklerne. Det veludbyggede samarbejde, der i det daglige arbejde blandt andet manifesterer sig ved delte patientforløb (fx ligger patienter, der skal have foretaget stamcelletransplantation, i den periode forud for transplantationen, hvor de skal have behandling med helkropsbestråling, på Kræftafdelingen) og regelmæssige fælleskonferencer (MDT-konferencer vedrørende lymfekræftpatienterne, hvor der, ud over hæmatologer, er onkologer, radiologer samt patologer tilstede).

I tillæg til tæt samarbejde med onkologien er der på Aarhus Universitetshospital et tæt samarbejde med Klinisk Biokemisk Afdeling omkring hæmofilipatienter, således at Center for Hæmofili og Trombose (Klinisk Biokemisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital) har vagtfunktion dækkende Vestdanmark (Region Syddanmark, Region Nordjylland og Region Midtjylland) og sådan, at patienter med akutte medicinsk behandlingskrævende komplikationer til hæmofili indlægges i Hæmatologisk Afdeling. Specialets samarbejde med specialerne radiologi, patologi, klinisk

mikrobiologi samt klinisk immunologi er tæt, og der forventes på Aarhus Universitetshospital væsentlig synergieffekt af den fysiske samling i Skejby.

2.5 Implementering

Vejledning:

Der efterspørges en detaljeret plan for implementering af de specialfunktioner i specialeansøgningen, som ikke aktuelt varetages, men som ønskes varetaget, herunder en præcis angivelse af tidshorisont (måned/år).

Besvarelse:

De regionsfunktioner, der søges til Regionshospitalet Holstebro, varetages allerede i dag på matriklen. I den nye specialeplan er hovedfunktion i hæmatologi nedlagt, og de opgaver, der tidligere lå her, er rykket op til regionsfunktionsniveauet. Derfor varetages funktionerne allerede på matriklen i henhold til den eksisterende specialeplan.

De regionsfunktioner, der søges til varetagelse på Aarhus Universitetshospital, Aarhus varetages også i dag på matriklen, dog skal følgende bemærkes:

Allogen stamcelletransplantation, herunder opfølgning samt diagnostik af Graft-Versus- Host-sygdom (150 nye transplantationspatienter pr. år i DK)”

Aarhus Universitetshospital har siden 2009 inden for rammerne af formaliseret samarbejdsaftale med Rigshospitalet (senest revideret 2013) opbygget en robust funktion inden for allogen stamcelletransplantation og gennemfører nu både mini-allogene og myeloablative stamcelletransplantationer. Aktuelt volumen i funktionen er nu ca. 40 transplantationer pr. år, hvilket i europæisk sammenhæng svarer til et mellemstort stamcelletransplantationscenter. Omkring halvdelen af de transplanterede patienterne er henvist fra Region Nordjylland samt fra den jyske del af Region Syddanmark.

Funktionen er hidtil blevet kvalitetssikret ved fokuserede ophold på Rigshospitalet samt ved internationale transplantationscentre for nøglepersonale. Kvalitetssikring er også sket inden for rammerne af den formaliserede samarbejdsaftale med Rigshospitalet og ved fælles nationale overordnede retningslinjer på transplantationsområdet samt ved aftalte årlige tværfaglige kvalitetssikringsmøder, hvor centrale data evalueres på tværs af centrene, og hvor faglig sparring finder sted. De mere daglige retningslinjer for procedurer og konkret patientbehandling har Aarhus Universitetshospital, Aarhus vidtgående adapteret fra Rigshospitalet.

Funktionen ved Aarhus Universitetshospital, Aarhus kvalitetssikres endvidere ved akkreditering i henhold til Joint Accreditation Committee, EBMT, ISCT, som er en fælles international akkrediteringsstandard for stamcelletransplantationscentre. Aarhus Universitetshospital har efter besøg af JACIE-inspektør indsendt ansøgning om egentligt akkrediteringsbesøg, som forventes at finde sted februar 2016.

I de nye rammer i Skejby er der bygget 12 transplantationsstuer (mod de nuværende 8 transplantationsstuer) alle med overtrykss ventilation og tilførsel af kimfri luft. Udbygning af funktionen til et volumen noget større end det aktuelle på ca. 40 transplantationer pr. år er således i høj grad tilgodeset i de nye rammer.

Funktionen er ikke ny for Aarhus Universitetshospital, idet funktionen har været varetaget siden 2009 i formaliseret samarbejde med Rigshospitalet. Aarhus Universitetshospital har opbygget en robust og velfungerende funktion med en årlig transplantationsaktivitet på ca. 40 transplantationer

pr. år med mulighed for yderligere kapacitetsudvidelse. Der er i øjeblikket tilknyttet 6 faste speciallæger til transplantationsfunktionen, og disse 6 overlæger/professorer deltager i separat vagtdækning (bagvagt) for funktionen. Funktionen søges altså nu som selvstændig funktion.

Primær amyloidose, herunder vurdering og højdosis kemoterapi med stamcellestøtte (50 pt./år)

Funktionen varetages for størstepartens vedkommende allerede nu på Aarhus Universitetshospital, Aarhus, men den indeholder nu også autolog stamcelletransplantation. Funktionen indebærer tæt samarbejde om patientforløbene med blandt andre specialerne patologi, kardiologi og nefrologi. Autolog stamcelletransplantation, der bringes i anvendelse hos en del af amyloidosepatienterne, har i henhold til den eksisterende specialeplan været udført på Rigshospitalet alene. Hæmatologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, har udført autologe stamcelletransplantationer igennem mere end 25 år og udført mere end 1000 autologe stamcelletransplantationer. Det årlige volumen er i øjeblikket ret stationært på ca. 65 transplantationer pr. år. Autolog stamcelletransplantation udføres hovedsageligt på indikationerne myelomatose (primærbehandling) og Hodgkin og non-Hodgkin lymfom (recidivbehandling), og denne behandling er således absolut en rutinefunktion i Afdelingen.

2.6 Udvikling og fremtidsplaner

Vejledning:

Der efterspørges overvejelser over den fremadrettede udvikling af specialet i regionen/på privathospitalet med fokus på organisatoriske overvejelser, planer om nybyggeri, faglige satsningsområder og lign.

Besvarelse:

Patienter indgår i protokollerede forskningsundersøgelser både på Aarhus Universitetshospital, Aarhus og på Regionshospitalet Holstebro i et formaliseret samarbejde med Aarhus Universitetshospital, Aarhus.

Der varetages basal og translationel forskning på Aarhus Universitetshospital på internationalt plan med satsninger inden for såvel leukæmi, som lymfekræft og myelomatose (knoglemarvskræft). Ved speciale gennemgangen i 2014 blev der fundet en god produktion af læger med Ph.d.-grad. Der forventes derfor ikke mangel på speciallæger – hverken på Aarhus Universitetshospital eller ved Regionshospitalet Holstebro.

Der varetages hæmatologisk klinisk forskning på begge matrikler med hæmatologisk funktion (Aarhus Universitetshospital, Aarhus og Regionshospitalet Holstebro), og hver afdeling råder over egen hæmatologisk klinisk forskningsenhed, hvor der er ansat personale med relevante forskningskompetencer. Begge afdelinger deltager i uddannelsen af speciallæger i specialet intern medicin: hæmatologi samt uddannelsen af andet personale og undervisning af medicinske studenter.

3 Specialets hovedfunktionsniveau

NB! Der skal ikke ansøges om varetagelse af hovedfunktioner indenfor specialet, men varetagelsen af hovedfunktionsniveauet ønskes beskrevet nedenfor.

3.1 Overordnet beskrivelse af den planlagte organisering af hovedfunktionerne i specialet

Vejledning:

Der efterspørges bl.a. en beskrivelse af varetagelsen af hovedfunktionsniveauet i specialet, herunder på hvilke sygehusmatrikler hovedfunktionerne varetages.

Besvarelse:

Følgende matrikler i Region Midtjylland har hovedfunktioner inden for intern medicin: hæmatologi:

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Regionshospitalet Holstebro

Der varetages desuden ambulante hovedfunktionsopgaver på Regionshospitalet Viborg og Regionshospitalet Horsens betjent fra Aarhus Universitetshospital, Aarhus.

Herudover varetager Diagnostisk Center, Regionshospitalet Silkeborg hæmatologi på hovedfunktionsniveau, idet der foregår indledende udredning, opfølgning og kontrol af patienter med kroniske hæmatologiske sygdomme i tæt samarbejde med Hæmatologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, Aarhus.

3.2 Overordnet beskrivelse af opfyldelsen af anbefalinger til varetagelsen af hovedfunktioner i specialet

Vejledning:

Beskrivelsen bør tage udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger i specialevejledningen.

Besvarelse:

Alle hospitaler, som varetager hæmatologiske hovedfunktioner, råder over den nødvendige ekspertise samt specielt uddannet personale i øvrigt, nødvendige faciliteter og tilstrækkeligt aktivitetsniveau for den enkelte opgave.

Øvrigt personale, herunder sygeplejersker, har relevante kompetencer og erfaring i varetagelse af specialets patienter.

Det gælder for alle tre matrikler med hæmatologi, at der er samarbejde med andre relevante specialer på relevant specialiseringsniveau.

3.3 Andre oplysninger vedr. hovedfunktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger, kan de anføres her.

Besvarelse:

4 Specialets regionsfunktionsniveau

4.1 Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan regionsfunktioner i specialevejledningen er implementeret i regionen/på det private sygehus (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt)

Besvarelse:

Der er i den gældende specialevejledning tildelt regionsfunktioner inden for intern medicin: hæmatologi på følgende matrikler i Region Midtjylland:

- Aarhus Universitetshospital, Aarhus
- Regionshospitalet Holstebro

De tildelte regionsfunktioner ved Regionshospitalet Holstebro varetages i formaliseret samarbejde med Aarhus Universitetshospital, Aarhus.

De tildelte regionsfunktioner er implementeret i overensstemmelse med specialevejledningen.

4.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af regionsfunktionerne i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af den overordnede organisering og varetagelse af regionsfunktionerne, herunder på hvilke sygehusmatrikler regionsfunktionerne ønskes varetaget og begrundelsen herfor, samt hvis der ansøges for flere sygehusmatrikler, hvordan de ansøgte sygehusmatrikler så vil samarbejde om varetagelsen af regionsfunktionerne.

Besvarelse:

Det generelle princip for placering af regionsfunktioner i Region Midtjylland er, at funktionerne fordeles ud fra en konkret afvejning af nedenstående hensyn:

- At opfylde Sundhedsstyrelsens krav til varetagelse af funktionerne, herunder sikre en tilstrækkelig volumen til at opretholde en høj kvalitet.
- At tilrettelægge hensigtsmæssige patientforløb og understøtte Region Midtjyllands akutplan samt bæredygtigheden af det enkelte akuthospital.
- At sikre Aarhus Universitetshospital også fremover udgør rammen om den specialiserede virksomhed og understøttes heri ved varetagelse af så mange regionsfunktioner som muligt.

Regionsfunktionerne ønskes fremadrettet varetaget på samme matrikler som i dag. Der lægges således ikke op til ændringer i organisering og tværgående samarbejde. Det forhold, at hovedfunktionsniveauet er nedlagt, medfører dog, at der søges om flere funktioner end tidligere, herunder to til selvstændig varetagelse på Regionshospitalet Holstebro.

4.3 Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af regionsfunktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan kravene i Sundhedsstyrelsens specialevejledning til varetagelse af regionsfunktioner indenfor specialet opfyldes. Redegørelsen skal ske for hver sygehusmatrikel, som planlægges at varetage regionsfunktioner.

Afsnittet skal supplere og uddybe oplysningerne i excel-skemaerne, som indsendes for hver sygehusmatrikel. Alle relevante tal-data og ja/nej-besvarelser indtastes i excel-skemaet, og det beskrives nedenfor, hvorledes det enkelte sygehus samlet set lever op til specialevejledningens krav til varetagelse af specialfunktioner i specialet.

Hvis der i det indtastede data i excel-skemaet, er afvigelser fra specialevejledningens krav om varetagelse beskrives det desuden nedenfor.

Besvarelse for Aarhus Universitetshospital, Aarhus:

Aarhus Universitetshospital varetager i dag selvstændigt alle de regionsfunktioner, der søges om i den nye specialeplan. Hæmatologisk Afdeling varetager døgndækkende hæmatologisk for- og bagvagtsfunktion. Forvagtslaget består af introduktions- og hoveduddannelseslæger, mens bagvagtslaget (i vagttid rådighedsvagt med 30 minutters tilkald) bestrides af overlæger, afdelingslæger samt enkelte hoveduddannelseslæger sidst i speciallægeuddannelsen. Seks speciallæger med særligt sagkundskab varetager særskilt døgndækkende bagvagt for de allogent transplanterede patienter.

Alle de for drift af hæmatologiske funktioner på regionsfunktionsniveau essentielle samarbejdspartnere vil være at finde på én matrikel på det nye samlede Aarhus Universitetshospital. Det drejer sig om følgende specialer (prioriteret rækkefølge): onkologi, patologi, radiologi, anæstesiologi, klinisk biokemi, klinisk immunologi, klinisk mikrobiologi, infektionsmedicin, kardiologi, nefrologi, dermatologi og oto- rhino- laryngologi, thoraxkirurgi m.fl.

Besvarelse for Regionshospital Holstebro:

Matriklen har god mulighed for at varetage hæmatologien også i fremtiden på et højt fagligt niveau. Der er adgang til øjeblikkelig assistance fra en speciallæge i intern medicin: hæmatologi døgnet rundt, året rundt (hæmatologisk beredskabsvagt varetaget udelukkende af de hæmatologiske overlæger). Der er nem adgang til andre relevante specialer med henblik på diagnostik og behandling samt etablering af multidisciplinære team med henblik på varetagelse af pakkeforløb. Der varetages hæmatologisk klinisk forskning, idet der er etableret egen hæmatologisk Klinisk Forskningsenhed (KFE), hvor der er ansat personale med relevante forskningskompetencer. Afdelingen deltager i uddannelsen af speciallæger i specialet intern medicin: hæmatologi (HU) samt uddannelsen af andet personale og undervisning af medicinske studenter.

Speciallægerne deltager i den nationale udarbejdelse af retningslinjer, og der sidder en bestyrelsesrepræsentant i både Dansk Lymfom gruppe (DLG), Den danske CLL gruppe, Den myeloproliferative gruppe (DSKMS) og den Danske myelomatose gruppe (DMSG). Derudover er matriklen repræsenteret i uddannelsesudvalget under Dansk hæmatologisk selskab. Endvidere deltager afdeling i udarbejdelse af RADS rapporter.

Matriklen har i sidste mange år haft større og større volumen. Dels fordi patienterne lever længere, men også fordi optageområdet er udvidet fra ca 280.000 til nu 332.000. Det aktuelle volumen for de ansøgte funktioner er opgjort fra årsrapporterne fra Dansk hæmatologisk selskab og fra bi-

portalen (RM) i 2014. Der er en forventning om, at volumen vil blive ved med at stige indenfor de store sygdomsspecifikke områder.

Diagnostikken af maligne hæmatologiske sygdomme foretages af de samme afdelinger/enheder, som benyttes af Hæmatologisk Afdeling R, Aarhus Universitetshospital (såsom Patologisk Institut, Immunhæmatologisk Laboratorium og Cytogenetisk Laboratorium på Aarhus Universitetshospital, Aarhus). Diagnostikken og behandlingen foregår på begge hæmatologiske afdelinger i overensstemmelse med samme nationale/regionale retningslinjer.

Der anvendes udelukkende kemoterapi-skemaer, der er fælles for Aarhus Universitetshospital og Regionshospitalet Holstebro.

Ensartet fremgangsmåde gør det muligt og uproblematisk med henblik på etablering af blandende patientforløb, hvor visse dele af behandlingen finder sted ved Regionshospitalet Holstebro, mens resten af behandlingen foregår på Aarhus Universitetshospital.

Hæmatologisk Afdeling i Holstebro deltager aktivt i relevant klinisk forskning via Hæmatologisk Klinisk Forskningsenhed (KFE) som selvstændigt forskningscenter (site). De kliniske protokoller omfatter de fleste hæmatologiske sygdomme, der indgår i de ansøgte regionsfunktioner. Resultater er publiceret i internationale peer-reviewed hæmatologiske tidsskrifter.

4.4 Formaliseret samarbejde

Vejledning:

Såfremt funktioner i specialet søges varetaget i et formaliseret samarbejde med andre sygehusmatrikler i eller uden for regionen, bedes dette beskrevet og præciseret nærmere, herunder hvilke sygehusmatrikler, der indgår i det planlagte formaliserede samarbejde, og hvilke konkrete funktioner, det drejer sig om.

Den konkrete aftale om formaliseret samarbejde kan eventuelt vedlægges, men dette er kun et krav, hvis det fremgår specifikt af ansøgningsmaterialets specialevejledning, jf. Sundhedsstyrelsens publikation "Specialeplanlægning – begreber, principper og krav" tilgængelig fra Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Besvarelse:

Der er i Region Midtjylland aftalt en intern proces for indgåelse af og opfølgning på formaliserede samarbejdsaftaler.

I forhold til *indgåelse af aftaler* er det aftalt, at det hospital, der ønsker at søge om at varetage en specialfunktion i et formaliseret samarbejde, skal have haft en dialog med det hospital, som aftalen forventes at skulle indgås med, forud for fremsendelsen af endelig specialeansøgning. Det er aftalt, at der mellem hospitalerne skal være tydelige aftaler om følgende:

- Patientforløb eller patienter, som er omfattet af aftalen.
- Kvalitetsudvikling, herunder udarbejdelse af konkrete mål og aftale om fælles uddannelse.
- Opfølgning på disse mål og generel overholdelse af aftalen.

De endelige skriftlige formaliserede samarbejdsaftaler vil blive udarbejdet umiddelbart efter Sundhedsstyrelsens godkendelse af ansøgningen.

I forhold til *opfølgning på indgåede aftaler* er der i Region Midtjylland følgende forventninger til de formaliserede samarbejder:

- Der afholdes som minimum to årlige møder mellem de samarbejdende afdelinger. På disse møder drøftes kvaliteten.
- På baggrund af disse drøftelser aftales der om nødvendigt specifikke behov for øget samarbejde om for eksempel uddannelse og oplæring.

- Såfremt den ene eller begge oplever, at der opstår problemer i forhold til overholdelse af aftalen, er hospitalerne gensidigt forpligtede til at tage dette op.
- Ved eventuelle kvalitetsmæssige problemer er det hospitalet, der er godkendt til at varetage en given specialfunktion i formaliseret samarbejde, der har det fulde ansvar for, at der hurtigt tages hånd om disse problemer, sådan at kvalitetsmangler udbedres.

Der afholdes min. 2 specialerrådsmøder om året mellem de hæmatologiske afdelinger samt flere årlige møder vedrørende uddannelse, faglige retningslinier samt samarbejdrelationer.

De hæmatologiske Kliniske Forskningsenheder (KFE) på Aarhus Universitetshospital og Regionshospitalet Holstebro har en fast formaliseret samarbejde med fast møderække med ca. 6 mdr mellemrum samt ved behov.

Følgende regionsfunktioner søges varetaget ved Regionshospitalet Holstebro i formaliseret samarbejde med Aarhus Universitetshospital, Aarhus:

- *Øvrige lymfomer (excl. lymfoblastære lymfomer) og kronisk lymfatisk leukæmi (CLL) (ca. 1.100 lymfomer, ca. 400 CLL):* Disse funktioner har i lang tid (mindst 25 år) været varetaget ved Regionshospitalet Holstebro i samarbejde med Hæmatologisk Afdeling R, Aarhus Universitetshospital, Aarhus, men søges nu til matriklen på grund af ændring i opbygningen af specialeplanen i forhold til den eksisterende specialeplan.
- *Myelomatose (ca. 300 pt./år):* Patienter med myelomatose, hvor der ikke foreligger mulighed for transplantationsbehandling samt forbehandling af myelomatosepatienter med henblik på transplantationsbehandling. Disse funktioner har i lang tid (mindst 25 år) været varetaget ved Regionshospitalet Holstebro i samarbejde med Hæmatologisk Afdeling R, Aarhus Universitetshospital, Aarhus, men søges nu til matriklen på grund af ændring i opbygningen af specialeplanen i forhold til den eksisterende specialeplan.
- *Akut lymfoblast leukæmi (ALL) og lymfoblastært lymfom (der ikke behandles iht. pædiatrisk behandlingsprotokol), (ca. 45 pt./år), akut myeloid leukæmi (AML) samt myelodysplastisk syndrom (MDS) (ca. 350 pt./år):* De patienter med MDS, hvor det kun er muligt at give palliativ/symptomatisk behandling. Fælles for disse patienter er, at de enten har en stabil sygdom igennem mange år, eller der er behov for hyppige, ofte ugentlige fremmøder. Patienterne har derfor ikke behov for højtspecialiseret behandling. Optimale patientforløb sikres derimod ved kortest mulig afstand til kontrol og behandling.
- *Kroniske myeloide sygdomme (fraset systemisk mastocytose og HES) (ca. 800 pt./år), herunder essentiel trombocytose, polycytæmi vera og myelofibrose, uklassificerbar kronisk myeloid sygdom, CMML bortset fra tilfælde med indikation for intensiv behandling og allogen knoglemarvstransplantation og CML:* Disse funktioner har i lang tid (mindst 25 år) været varetaget ved Regionshospitalet Holstebro i samarbejde med Hæmatologisk Afdeling R, Aarhus Universitetshospital, Aarhus, men søges nu til matriklen på grund af ændring i opbygningen af specialeplanen i forhold til den eksisterende specialeplan.

4.5 Udefunktioner

Vejledning:

Såfremt der planlægges med brug af udefunktioner inden for specialet, skal dette beskrives nærmere, herunder hvilke konkrete funktioner det drejer sig om.

Besvarelse:

De under punkt 3.1 omtalte udefunktioner på henholdsvis Regionshospital Viborg og Regionshospital Horsens varetages som udefunktion af speciallæger ansat på Hæmatologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital. Den hidtidige funktion har været på hovedfunktionsniveau.

I overensstemmelse med den kommende specialeplans afgrænsninger af hovedfunktion i forhold til regionsfunktion tænkes udefunktionerne på de to matrikler (Viborg og Horsens) videreført på hovedfunktionsniveau.

Vedrørende regionsfunktion *Akut lymfoblast leukæmi (ALL) og lymfoblastært lymfom (der ikke behandles iht. pædiatrisk behandlingsprotokol), (ca. 45 pt./år), akut myeloid leukæmi (AML) samt myelodysplastisk syndrom (MDS) (ca. 350 pt./år)*, som søges varetaget af Regionshospitalet Holstebro i formaliseret samarbejde med Aarhus Universitetshospital, vil samarbejdet omfatte de patienter med MDS, hvor det kun er muligt at give palliativ/symptomatisk behandling. Aarhus Universitetshospital vil således fortsat være primær diagnostisk og behandlingshospital for regionens patienter med akut leukæmi.

4.6 Andre oplysninger vedr. regionsfunktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger som er særligt relevante for Sundhedsstyrelsens sagsbehandling, kan de anføres her. Der kan fx angives relevant dokumentation for kvalitet i varetagelsen af udvalgte regionsfunktioner, særlig forskningsaktivitet eller lign.

Besvarelse:

5 Specialets højtspecialiserede niveau

5.1 Kort redegørelse for varetagelsen af regionsfunktioner som regionen/det private sygehus allerede er godkendt til, og som ønskes genansøgt

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan højtspecialiserede funktioner i specialevejledningen er implementeret i regionen/på det private sygehus (kun relevant hvis regionen/ det private sygehus allerede er godkendt)

Besvarelse:

Der er i den gældende specialevejledning tildelt højtspecialiserede funktioner til Aarhus Universitetshospital, Aarhus.

De tildelte højtspecialiserede funktioner er implementeret i overensstemmelse med specialevejledningen.

5.2 Beskrivelse af den planlagte organisering af højtspecialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en beskrivelse af den overordnede organisering og varetagelse af de højtspecialiserede funktioner, herunder på hvilke sygehusmatrikler højtspecialiserede funktioner ønskes varetaget og begrundelsen herfor, samt hvis der ansøges for flere sygehusmatrikler, hvordan de ansøgte sygehusmatrikler så vil samarbejde om varetagelsen af de højtspecialiserede funktioner.

Besvarelse:

Der søges om højtspecialiserede funktioner inden for intern medicin: hæmatologi til samme matrikel, som varetager det højtspecialiserede niveau i dag. Der lægges således ikke op til ændringer i organisering og tværgående samarbejde.

Alle de for drift af de hæmatologiske funktioner på højtspecialiseret niveau essentielle samarbejdspartnere vil være at finde på én matrikel på det nye samlede Aarhus Universitetshospital. Det drejer sig om følgende specialer (prioriteret rækkefølge): onkologi, patologi, radiologi, anæstesiologi, klinisk biokemi, klinisk immunologi, klinisk mikrobiologi, infektionsmedicin, kardiologi, nefrologi, pædiatri (med center for sjældne sygdomme), dermatologi og oto- rhino- laryngologi, thoraxkirurgi m.fl. Ved samling af de lægefaglige specialer og de tilhørende kliniske og parakliniske afdelinger på én matrikel opnås forventeligt en betydelig synergieffekt i samarbejdet imellem specialerne.

Hæmatologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, vil være blandt de første afdelinger, der flytter sammen på den nye matrikel, og afdelingen vil således allerede i 2017/2018 kunne høste fordelene ved sammenflytningen.

Omkring de vstdanske patienter (patienter fra Region Syddanmark, Region Nordjylland og Region Midtjylland, samlet befolkning i alt 3,1 mio. indb.) med hæmofili (blødersygdom) har Hæmatologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, et nært samarbejde med Klinisk Biokemisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital, (Center for Hæmofili og Trombose). Speciallæger tilknyttet Center for Hæmofili og Trombose varetager døgndækkende vagtfunktion for disse patienter. Ved

behov og efter aftale indlægges hæmofilpatienter i Hæmatologisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital.

5.3 Matrikelspecifik beskrivelse af opfyldelse af krav til varetagelsen af højtspecialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Der efterspørges en redegørelse for, hvordan kravene i Sundhedsstyrelsens specialevejledning til varetagelse af højtspecialiserede funktioner indenfor specialet opfyldes. Redegørelsen skal ske for hver sygehusmatrikel, som planlægges at varetage højtspecialiserede funktioner.

Afsnittet skal supplere og uddybe oplysningerne i excel-skemaerne, som indsendes for hver sygehusmatrikel. Alle relevante tal-data og ja/nej-besvarelser indtastes i excel-skemaet, og det beskrives nedenfor, hvorledes det enkelte sygehus samlet set lever op til specialevejledningens krav til varetagelse af specialfunktioner i specialet.

Hvis der i det indtastede data i excel-skemaet, er afvigelser fra specialevejledningens krav om varetagelse beskrives det desuden nedenfor.

Besvarelse for Aarhus Universitetshospital, Aarhus:

Frasat allogen stamcelletransplantation, der aktuelt varetages i formaliseret samarbejde med Rigshospitalet samt autolog stamcelletransplantation ved systemisk amyloidose, varetager Aarhus Universitetshospital i dag selvstændigt alle de højtspecialiserede funktioner, der søges om i den nye specialeplan.

Der er på Aarhus Universitetshospital tæt samarbejde med de vagthavende speciallæger i Klinisk Biokemisk Afdeling, der varetager vagtfunktionen for hæmofilpatienterne i Vestdanmark. Ved behov indlægges disse hæmofilpatienter i Hæmatologisk Afdeling.

5.4 Formaliseret samarbejde

Vejledning:

Såfremt funktioner i specialet søges varetaget i et formaliseret samarbejde med andre sygehusmatrikler i eller uden for regionen, bedes dette beskrevet og præciseret nærmere, herunder hvilke sygehusmatrikler, der indgår i det planlagte formaliserede samarbejde, og hvilke konkrete funktioner, det drejer sig om.

Den konkrete aftale om formaliseret samarbejde kan eventuelt vedlægges, men dette er kun et krav, hvis det fremgår specifikt af ansøgningsmaterialets specialevejledning, jf. Sundhedsstyrelsens publikation "Specialeplanlægning – begreber, principper og krav" tilgængelig fra Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Besvarelse:

Der søges ikke om varetagelse af højtspecialiserede funktioner i formaliseret samarbejde inden for hæmatologi.

5.5 Udefunktioner

Vejledning:

Såfremt der planlægges med brug af udefunktioner inden for specialet, skal dette beskrives nærmere, herunder hvilke konkrete funktioner det drejer sig om.

Besvarelse:

Der planlægges ikke med udefunktioner på højtspecialiseret niveau inden for intern medicin: hæmatologi.

5.6 Andre oplysninger vedr. højtspecialiserede funktioner i specialet

Vejledning:

Såfremt regionen/privathospitalet har yderligere oplysninger eller bemærkninger som er særligt relevante for Sundhedsstyrelsens sagsbehandling, kan de anføres her. Der kan fx angives relevant dokumentation for kvalitet i varetagelsen af udvalgte højtspecialiserede funktioner, særlig forskningsaktivitet eller lign.

Besvarelse: